

være berettiget i flere Henseender, men jeg forstaaer ikke, at det skulde kunne øbelægge en ung Mand, at han opholder sig her et Par Dage, for at tage Examen. Der er nemlig ikke Tale om — det er ogsaa en af de Indvendinger, der har mødt mig privat — at han, hvis dette Forslag gaaer igjennem, skal opholde sig her i lang Tid, thi der findes i § 3 en Bestemmelse om, at Cultusministeren har at træffe saadanne Forholdsregler, at de Vedkommende kunne tage den skriftlige Deel af Examen udenfor Kjøbenhavn, i den Provinds, hvor de have hjemme. Denne Foranstaltning maa være let at iværksætte, og jeg skal blandt Andet henvide til, at man kan tage en Skolelærer eller en Præst til passee paa, at Vedkommende ikke synde, som man siger. Man svarer hertil, at det dog vil tage en uhyre lang Tid at examinere den Mængde Mennesker, og jeg indrømmer, at der hidtil er brugt lang Tid til den Examen, i hvilken Anledning jeg vil gjøre opmærksom paa, at der er en Lovbestemmelse, som siger, at den nu hvert andet eller tredje Aar skal afholdes i Kjøbenhavn, og hvis Folk altsaa skulde tage Skade ved at ligge her, var det dog syndigt at lade denne Lovbestemmelse bestaae, men hvad angaaer, at den skulde tage meget lang Tid, er det nemt at raade Bod derpaa. Det maa nemlig nogen Tid forud være Examenscommissionen bekendt, hvormange Aspiranter der vilde underkaste sig Examen, og den kan da inddele dem i Hold eller Classer, samt udstede Bekjendtgjørelse om, at den og den Dag examineres det Hold og den og den Dag det Hold o. s. v., saaledes at Examen for hver Enkelt kun vil medtage 2—3 Dage. Naar man tænker sig, hvorledes Andre maae slide til Examen, kunne disse unge Mennesker vistnok ogsaa godt komme op i 3 til 4 Fog om Dagen, hvad vel kan hændes, men det stæer i saamange andre Tilfælde, at den Indvending ikke har meget at sige, naar kun forstandige Mænd ordne Sagen. Derimod er der en anden Indvending, som jeg vel ikke har hørt, men som falder mig selv ind, og det er den, at den foreslaaede Ordning vilde blive bekostelig; men man faaer Intet gratis, og alle andre Examinere koste ogsaa Noget, saaledes at den Indvending ikke har Noget at sige. Hvad angaaer Bestemmelsen

af Stedet, da kan der vistnok tvivles derom, men jeg troer, at Kjøbenhavn er det Sted i hele Landet, hvortil og hvorfra man nemmest reiser, da saa mange Communicationsmidler forbinde denne By med det øvrige Land. — Det vil ikke undgaae den ærede Forsamlings Opmærksomhed, at der i Lovforslaget er taget Hensyn til, at de unge Mennesker, som nu opdrages for Statens Bekostning, ikke skulde komme til at udrede den Udgift, hvorom der i saa Henseende er Tale, og altsaa herefter ikke vilde blive underkastede andre Vilkaar end dem, hvorunder de hidtil have befundet sig. Jeg har nemlig foreslaaet, at Examenscommissionerne for Seminariernes Vedkommende først skulde træde i Kraft efter 1868, til hvilken Tid de Seminarister, som nu ere optagne paa de offentlige Seminarier, vilde være udlærte.

Jeg skal nu tillade mig at fremføre et Par Bemærkninger med Hensyn til en anden Paragraph, hvori Examenscommissionerne ogsaa ere omtalte, nemlig § 5, fordi der deri indholdes nogle Bestemmelser om, hvorledes Examen skal foregaae. Der er i denne Paragraph indløbet en lille Trykfeil, som dog vistnok Enhver vil have lagt Mærke til. Paragraphen giver Regler for, hvorledes i det Hele de Mænd skulle arbejde, som komme til at danne Examenscommissionen. Jeg har troet, at der, naar Examenscommissionen selv valgte sin Formand, blev dannet et Forbindelsespunkt imellem den og Ministeriet, saaledes at der ikke vilde behøves noget andet Tilshyn, hvilket jeg ogsaa vilde finde urimeligt, og jeg troer heller ikke, at der ved de kjøbenhavnske Examinere er et saadant specielt Tilshyn tilstede paa Ministeriets Vegne. Jeg har nu foreslaaet, at denne Commission igjennem sin Formand skal udfærdige Examensbeviser, og at den tillige skal overtage Examinationen ved den for Skolelærerinder befalede Examen. Grunden, hvorfor jeg har optaget disse Bestemmelser, er den, at jeg har fundet det hensigtsmæssigt paa eet Sted at faae samlet Alt, hvad vedrører Examen, hvorved der vil tilveiebringes noget mere Sikkerhed. Det er nemlig min Mening, at Rigsdagen hidtil, skjøndt der har været Opposition derimod, har overladt til Regjeringen at tumle med Examinerne og Underviisningen omtrent, som den fandt for godt, det vil sige, at give